

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Chrześcijaństwo starożytne II - wykład , PG_00200647						
Kierunek studiów	Religioznawstwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Wojciech Gajewski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		33.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z zagadnieniami i problemami nurtującymi chrześcijaństwo w starożytności						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[RELL3_U03] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu	K_U03 Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego problemu dotyczącego rozwoju wczesnego chrześcijaństwa	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[RELL3_W04] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę o historii różnych religii, rozumie historyczne uwarunkowania ich rozwoju	K_W04 Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę o początkach chrześcijaństwa, rozumie historyczne uwarunkowania jego rozwoju	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[RELL3_U04] Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie fachowe terminy z zakresu nauk o kulturze i religii, historii i filozofii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej	K2_U04 Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie fachowe terminy z zakresu nauk o kulturze i religii, historii i filozofii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[RELL3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K2_K01 Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[RELL3_K02] Jest gotów do podejmowania działań na rzecz ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego regionu, Polski i Europy	K2_Ko2 Jest gotów do podejmowania działań na rzecz ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego regionu, Polski i Europy	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[RELL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie nauk o kulturze i religii	K_W03 Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o historii chrześcijaństwa w antyku	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	Problematyka wykładu: powstanie i rozwój chrześcijaństwa w okresie antyku (w tym zasięg geograficzny i kulturowy), ewolucja doktryn, idei i struktur religijnych, dzieje konfliktów doktrynalnych, główni przedstawiciele chrześcijaństwa starożytnego Wschodu i Zachodu.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	obecność	75.0%	50.0%
	odpowiedź pisemna	51.0%	50.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Banaszak M., Historię Kościoła katolickiego, t. 1. Warszawa 1986</p> <p>Cairns E.E. , Z chrześcijaństwem przez wieki. Historia Kościoła powszechnego, Katowice 2003</p> <p>Chadwick H., Kościół w epoce wczesnego chrześcijaństwa, Warszawa 2004</p> <p>Daniélou J., Marrou I., Historia Kościoła, t. 1: Od początku do roku 600, Warszawa 1986</p> <p>Kumor B., Historia Kościoła, t. I, starożytność chrześcijańska, Lublin 2003.</p>	

Uzupełniająca lista lektur	<p>Daniélou J., Teologia judeochrześcijańska. Historia doktryn chrześcijańskich przed Soborem Nicejskim, Kraków 2002</p> <p>Desprez V., Początki monastycyzmu, Kraków 1999</p> <p>Drączkowski F. (red.), Katechumenat i inicjacja chrześcijańska w Kościele starożytnym, Lublin 2011</p> <p>Dujarier M., Krótka historia katechumenatu, Poznań 1990 [dostęp w Internecie]</p> <p>Dulęba P., Osoby bóstwa w wybranych systemach gnostyckich a kształtowanie się koncepcji Trójcy Świętej w chrześcijaństwie, Antropologia religii, 3 (2003)</p> <p>Ehrman B. D., Nowy Testament. Historyczne wprowadzenie do literatury wczesnochrześcijańskiej, Warszawa - Stare Groszki 2014</p> <p>Flusser D., Chrześcijaństwo religią żydowską, Warszawa 2003</p> <p>Gilles Q., Gnoza, Warszawa 1988</p> <p>Gnilka J., Jezus z Nazaret, Kraków 2005</p> <p>Gnilka J., Pierwsi chrześcijanie. Źródła i początki Kościoła, Kraków 2004</p> <p>Gnilka J., Piotr i Rzym, Kraków 002</p> <p>Gnilka J., Teologia Nowego Testamentu, Kraków 2002.</p> <p>Hamman A., Życie codzienne pierwszych chrześcijan, Warszawa 1989.</p> <p>Harmless W., Chrześcijanie pustyni: wprowadzenie do literatury wczesnego monastycyzmu, Kraków 2009</p> <p>Kelly J.N.D., Początki doktryny chrześcijańskiej, Warszawa 1988</p> <p>Mokrzycki B., Z dziejów sakramentu chrztu, w: Droga chrześcijańskiego wtajemniczenia, Warszawa 1983, s. 37197.</p> <p>Murawski R., Wczesnochrześcijańska katecheza (Do Edyktu Mediolańskiego 313 r.), Płock 1999.</p> <p>Pietras H., Początki Teologii Kościoła, Kraków 2000</p> <p>Pietras H., Sobór nicejski (325), Kraków 2013</p> <p>Rosik M., Jezus a judaizm w świetle Ewangelii według św. Marka, Warszawa 2004</p> <p>Schatz K., Sobory powszechne. Kraków 2000</p> <p>Simon M., Cywilizacja wczesnego chrześcijaństwa, Warszawa 1992</p>
----------------------------	--

	<p>Szulc F., Syn Boży w Pasterzu Hermasa, Katowice 2005</p> <p>Theissen G., Czasy Jezusa. Tło społeczne pierwotnego chrześcijaństwa, Kraków 2004</p> <p>Trocme E., Pierwsze kroki chrześcijaństwa, Karków 2004</p> <p>Vermes G., Autentyczna Ewangelia Jezusa, Kraków 2009</p> <p>Vermes G., Jezus Żyd. Ewangelia oczami historyka, Kraków 2003</p> <p>Vermes G., Twarze Jezusa, Kraków 2008</p> <p>Wipszycka E., Kościół w świecie późnego antyku, Warszawa 1994</p> <p>Źródła:</p> <p>Acta Synodalia: od 50 do 381 roku, t.1, Kraków 2006</p> <p>Acta Synodalia: od 381 do 431 roku, t.4, Kraków 2010</p> <p>Acta Synodalia: od 431 do 504 roku, t.6, Kraków 2012</p> <p>Apokryfy NT: Apostołowie, t. 2, cz. 1: Andrzej, Jan, Paweł, Piotr, Tomasz, Kraków 2007,</p> <p>Apokryfy NT: Apostołowie, t. 2, cz. 2: Bartłomiej, Filip, Jakub Mniejszy, Jakub Większy, Judasz, Maciej, Mateusz, Szymon i Juda Tadeusz, Ewangelści, Uczniowie Pańscy, Kraków 2007</p> <p>Apokryfy NT: Ewangelie apokryficzne, t. 1, cz. 1-2, Kraków 2003</p> <p>Apokryfy NT: Listy i apokalipsy chrześcijańskie, t.3, Wyd. WAM, Kraków 2001</p> <p>Apokryfy syryjskie. Historia i przysłowia Achikara, Grota Skarbów, Apokalipsa Pseudo-Metodego, Kraków 2011</p> <p>Dokumenty Soborów Powszechnych, (325-787), t.1, Kraków 2001</p> <p>Euzebiusz z Cezarei, Historia Kościelna. O męczennikach Palestyńskich, Kraków 1993 (nowe wydanie z tekstem greckim: Kraków 2013)</p> <p>Ewagriusz Scholastyk, Historia Kościoła, Warszawa 1988</p> <p>Hermiasz Sozemen, Historia Kościoła, Warszawa 1989</p> <p>Kanony Ojców Greckich, t.3, Kraków 2009</p> <p>Kodeks Teodozjusza (opr. M. Ożóg, M. Wójcik), t. 7, Kraków 2014</p> <p>Konstytucje apostolskie oraz Kanony Pamfilosa z apostolskiego synodu</p>
--	--

		<p>w Antiochii, Prawo kanoniczne św. Apostołów, Kary świętych Apostołów dla upadłych, Euchologion Serapiona, t.2, Kraków 2007</p> <p>Libri poenitentiales. Księgi pokutne, t. 5, Kraków 2011</p> <p>Sokrates Scholastyk, Historia Kościoła, Warszawa 1986</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wczesnochrześcijańskie zróżnicowania: monarchizmem, manicheizm, pelagianizm 2. Chrześcijaństwo oczami Rzymian i Greków. 3. Ojcowie Kościoła - przedniecejscy: charakterystyka, dorobek i dzieło (dwóch ze Wschodu dwóch z Zachodu) 4. Ojcowie Kościoła - ponicejscy: charakterystyka, dorobek i dzieło (dwóch ze Wschodu dwóch z Zachodu) 5. Początki życia monastycznego 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.